

Rauhoitettujen sammallajien rauhoitussäännöksistä poikkeaminen

1 Asia

Poikkeaminen rauhoitettujen sammalten rauhoitussäännöksistä, lupa näytteenottoon tunnettujen esiintymien nykytilan tarkastamiseksi ja uusien esiintymien kartoittamiseksi, koko Suomi, 1.7.2026 – 31.5.2031.

2 Hakija

Metsähallitus Metsätalous Oy / [REDACTED]

3 Vireilletulo

18.6.2026

4 Hakemus

Metsähallitus Metsätalous hakee lupaa poiketa eräiden luonnonsuojeluasetuksessa mainittujen rauhoitettujen sammallajien rauhoitusmääräyksistä lajien tunnettujen esiintymien nykytilan tarkastamiseksi sekä uusien esiintymien kartoittamiseksi Metsähallitus Metsätalous Oy:n hallinnoimilla valtion mailla Suomessa. Lajistokartoituksia tehdään vuosittain, joten luvan tarve on pitkäaikainen. Tietoja tarvitaan, jotta lajit voidaan luotettavasti tunnistaa ja lajiesiintymät huomioida maankäytössä. Lupaa haetaan näytteenottoon tarvittaessa.

Hakemus koskee seuraavia lajeja:

idänlehmäsammas (*Plagiomnium drummondii*)
hiuskoukkusammas (*Dichelyma capillaceum*)
korpipohtosammas (*Herzogiella turfacea*)
lapinpahtasammas (*Orthothecium lapponicum*)
lapinsirppisammas (*Hamatocaulis lapponicus*)
kiiltosirppisammas (*Hamatocaulis vernicosus*)
isonuijasammas (*Meesia longiseta*)
lahokaviosammas (*Buxbaumia viridis*)
katkokynsisammas (*Dicranum viride*)
isotorasammas (*Cynodontium suecicum*)
pohjankellosammas (*Encalypta mutica*)
hitupihtisammas (*Cephalozia macounii*)
kourukinnassammas (*Scapania carinthiaca*)

Lupaa haetaan ajalle 1.6.2026-31.5.2031 seuraaville Metsähallituksen työntekijöille: [REDACTED]
[REDACTED]. Mikäli luvan piiriin tulee tarve lisätä myöhemmin myös

joku toinen Metsähallituksen työntekijä tai Metsähallituksen työhön valitsema konsultti, heidän nimensä ilmoitetaan Lupa- ja valvontavirastolle.

Laji-inventoinnit tehdään kyseisten lajiryhmien asiantuntijoiden toimesta ja vaarantamatta inventoitavien lajien ja muiden lajien populaatioiden säilymistä alueella. Lajien yksilöt pyritään aina ensisijaisesti tunnistamaan maastossa ja näytteitä otetaan vain lajinmäärityksen niin vaatiessa, ei koskaan turhaan. Mahdolliset otetut näytteet toimitetaan julkisiin tieteellisiin kokoelmiin (Lapin maakuntamuseoon tai Helsingin, Turun, Oulun, Jyväskylän yliopiston museot tai Kuopion luonnontieteellinen museo) säilytettäväksi. Kertynyt tieto tallennetaan Metsähallituksen ylläpitämään LajiGIS-järjestelmään.

Luvan hakijoilla on jo voimassa samantyyppinen lupa Lapin alueella (MH 3153/2025, LAPELY/1833/2025).

5 Määräykset ja säännökset, joita hakemus koskee

Sammalet, joita tämä lupa koskee, ovat luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n ja luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023) 6 §:n liitteen 3 mukaisesti rauhoitettuja kasvilajeja. Lupahakemus koskee kaikkia Suomessa rauhoitettuja sammallajeja. Luonnonsuojelulain 74 §:n mukaan rauhoitettua kasvilajia, sen osaa tai siemeniä ei saa poimia, kerätä, leikata irti, ottaa juurineen eikä hävittää.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää luvan poiketa lain 74 §:ssä säädetystä, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

6 Lupa- ja valvontaviraston päätös

Lupa- ja valvontavirasto myöntää luvan poiketa luonnonsuojelulain 69 §:n ja luonnonsuojeluasetuksen 6 §:n liitteen 3 mukaisesti rauhoitettujen sammallajien rauhoitusmääräyksistä koko Suomen alueella seuraavin ehdoin:

1. Lupa on voimassa 31.5.2031 asti.
2. Luvanmukaisia toimenpiteitä saavat hakemuksen mukaisesti tehdä hakemuksessa mainitut henkilöt. Mikäli luvan piiriin halutaan lisätä uusia henkilöitä, heidän nimensä tulee ilmoittaa Lupa- ja valvontavirastolle ja samalla mainita tämän päätöksen asiainumero (LVV-U/73012/2026).
3. Näytteitä rauhoitetuista tai luonnonsuojelualueilla esiintyvistä sammalista saa ottaa vain lajintunnistuksen edellyttämän määrän.
4. Kerätyt näytteet tulee toimittaa tämän luvan kopion kanssa julkisiin tieteellisiin kokoelmiin. Samalla tulee varmistaa, että riittävät havaintotiedot uhanalaisista sammallajeista tulevat tallennetuiksi näytteiden dokumentoinnin yhteydessä.
5. Luvan mukaisia toimenpiteitä tehtäessä tämä lupa on pidettävä mukana (esim. puhelimesta) ja pyydettyä esitettävä.

6. Hakija vastaa tarvittavien lupien hakemisesta muilta viranomaisilta ja tarvittavasta yhteydenpidosta maanomistajaan.
7. Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat ovat tietoisia tämän luvan sisällöstä.
8. Lupa- ja valvontavirasto valvoo tämän luvan noudattamista ja voi tarvittaessa tehdä maastokäyntejä.
9. Luvan käytöstä on raportoitava Lupa- ja valvontavirastolle vuoteen 2030 asti vuosittain 31.12. mennessä sekä lisäksi luvan päättymisen jälkeen 31.8.2031 mennessä. Raportti toimitetaan viraston kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo@lvv.fi tämän päätöksen asiatunnuksella (LVV-U/73012/2026) varustettuna. Raportista on käytävä ilmi, mistä lajeista on otettu näytteitä luvan puitteissa.

7 Perustelut

Lajinmäärittysten varmistaminen on tarkoituksenmukaista, kun kartoituksissa ja selvityksissä halutaan päästä laadukkaaseen lopputulokseen. Useat sammallajit ovat varmasti lajilleen määritettävissä vain mikroskopian perusteella, joten näytteen kerääminen on välttämätöntä. Sammaltyöryhmän ohjeistus on, että direktiivilajien ja uhanalaisten lajien osalta havaintojen tulee aina perustua näytteisiin.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, ettei tämän luvan mukainen toiminta vaaranna rauhoitettujen sammallajien suotuisaa suojelutasoa, koska hakemuksen mukaisesti lajintunnistus pyritään aina ensisijaisesti tekemään maastossa ja näytteitä otetaan vain lajinmäärittäminen niin vaatiessa.

8 Päätöksen täytäntöönpano

Tämä päätös on oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 122 §:n mukaisesti pantava välittömästi täytäntöön mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Lupa myönnetään tutkimukseen, jonka voidaan katsoa edistävän yleistä etua. Luontotyyppi- ja kasvillisuusselvitysten toteuttaminen hakemuksen mukaisesti maastokaudella 2026 edellyttää luvan välitöntä täytäntöönpanoa. Päätöksen täytäntöönpanoa ei näin ollen voida yleisen edun vuoksi lykätä.

9 Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 74 §, 83 § ja 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

10 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

11 Käsittelymaksu

Maksutta. Valtioneuvoston Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuodelle 2026 antaman asetuksen (1177/2025) mukaan luonnonsuojelua edistävään tutkimus- tai opetustarkoitukseen myönnettävät poikkeukset ja luvat ovat maksuttomia.

12 Päätöksestä tiedottaminen

Päätös

Lupa- ja valvontavirasto julkaisee päätöksen luonnonsuojelulain 121 §:n mukaisesti internetsivuillaan.

sähköpostitse:
hakija

Tiedoksi

sähköpostitse:
Ympäristöministeriö
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Natur och Miljö rf

13 Asiakirjan hyväksyntä

Asian on esitellyt luonnonsuojeluasiantuntija Mika Kalliovirta ja ratkaissut ylitarkastaja Johanna Kullas. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihtel: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/73012/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/73012/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Kalliovirta Mika 01.07.2026 13:06

Ratkaisija Kullas Johanna 01.07.2026 13:07